

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
PRIE 2011 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ**

I. BENDROJI DALIS

Alytaus Rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra juridinis asmuo, įregistruotas Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, turintis sąskaitą SEB banke ir antspaudą su savo pavadinimu. Bibliotekos buveinės adresas: Naujoji g.-48, LT-62381 Alytus, Lietuvos Respublika. Įstaigos kodas 188202383. Bibliotekos įsteigimo data 1925-11-05.

Bibliotekos vykdoma programa „Kultūros veiklos plėtra ir jos vaidmuo bendruomenės gyvenime“ 086.

Išlaidų ekonominė klasifikacija pagal valstybės funkcijas „Bibliotekos“ 08.02.01.01.
Pagrindinė veiklos rūšis – bibliotekų ir archyvų veikla, kodas 91.0100.

Biblioteka veikia pagal Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2005-11-24 d. sprendimo Nr. K-315 „Dėl biudžetinės įstaigos Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos steigėjas yra Alytaus rajono savivaldybės taryba.

Bibliotekos veiklos pobūdis - dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas ir saugojimas, prieigos prie vietos ir pasaulio viešų informacijos šaltinių užtikrinimas, neatsižvelgiant į jų autorių ar juose užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją, lygių fizinių ir juridinių asmenų teisių naudotis teikiamomis nemokamomis paslaugomis užtikrinimas, teikiant visuomenės švietimui, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingą informaciją ir paslaugas. Tikslas – kaupti ir saugoti gyventojų poreikius tenkinantį dokumentų fondą, aptarnauti vartotojus, dalyvauti formuojant Lietuvos bibliotekų fondą ir kuriant bibliotekų informacijos sistemą, organizuoti Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje gyventojų bibliotekinių ir informacinių aptarnavimą, modernizuoti bibliotekos ir jos filialų veiklą.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos sistemos struktūroje yra: Viešoji biblioteka ir 33 rajono filialai – Daugų, Simno, Alovės, Ažuolinių, Balninkų, Butrimonių, Eičiūnų, Genių, Gervėnų, Junčionių, Kančėnų, Krokialaukio, Kumečių, Luksnėnų, Makniūnų, Mergalaukio, Mikalavo, Miklusėnų, Mirosłavo, Nemunaičio, Parėčėnų, Pivašiūnų, Praniūnų, Punios, Radžiūnų, Ryliškių, Rimėnų, Santaikos, Ūdrijos, Vaisodžių, Vankiškių, Venciūnų, Verebiejų.

Biblioteka kontroliuojamų ir asocijuotų subjektų neturi.

Bibliotekoje patvirtinti 51,5 etatai. 2011 metų pradžioje dirbo 57 darbuotojai. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje -58, iš jų: kultūros darbuotojai - 48.

II. APSKAITOS POLITIKA

Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – biblioteka) tvarkydama buhalterinę apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bei taiko apskaitos politiką, patvirtintą direktoriaus 2010 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. V-14 „Dėl buhalterinės apskaitos vadovo patvirtinimo“. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

Bibliotekoje nuo 2010 metų sausio mėn. 1 d. apskaitos politika taikoma pagal VSAFAS. Perėjimo nuo anksčiau taikytos apskaitos politikos prie VSAFAS taikymo poveikis bibliotekos

pradinėje finansinės būklės ataskaitoje pagal VSAFAS rodomai informacijai pateikiamas 7-ojo VSAFAS 3 priede.

Bibliotekos finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas 2010 metų gruodžio 31 dienos duomenimis. Finansinės ataskaitos pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais – litais.

Ištaigos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu.

Apskaitai tvarkyti naudojama buhalterinės apskaitos programa „Biudžetas“, kuri pritaikyta apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus.

Apskaitos duomenys detalizuojami pagal šiuos požymius:

- a) valstybės funkciją;
- b) programą;
- c) lėšų šaltinį;
- d) valstybės biudžeto išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį.

Visos operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami dvejetainiu įrašu didžiojoje knygoje. Taikomi kaupimo, subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginimo, turinio viršenybės prieš formą principai. Pateikiama informacija yra patikima, teisinga, nešališka, visais reikšmingais atvejais išsami.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Likvidacinė vertė – 0.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę, jei tikrąją vertę įmanoma patikimai nustatyti. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet nematerialusis turtas registruojamas simboliškai vieno lito verte.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas (jei jis yra).

Įsigytas nematerialusis turtas už simbolinį mokestį registruojamas tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, nematerialusis turtas registruojamas simbolinio atlygio verte.

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto amortizacijos laikas:

Eil. Nr.	Turto grupės	Turto amortizacijos normatyvas (metai)
1	2	3
1.	Programinė įranga	1
2.	Kitas nematerialusis turtas	2

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus

kultūros ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Likvidacinė vertė – 0.

Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet ilgalaikis materialusis turtas registruojamas simboline vieno lito verte.

Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas bei nuvertėjimas (jei jis yra) pagal ilgalaikio materialiojo turto perdavimo dienos būklę.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas už simbolinį mokestį registruojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti ir kai tas subjektas iki turto perdavimo taikė tikrosios vertės metodą. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, ilgalaikis materialusis turtas registruojamas simboline vieno lito verte.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus:

Eil. Nr.	Turto grupės	Turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai (metais)
1	2	3
5.1.	Kapitaliniai mūriniai pastatai (sienos 2,5 ir daugiau plytų storio, gelžbetonio; perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai ir betoniniai); monolitinio gelžbetonio pastatai, stambių blokų (perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai) pastatai	90
5.2.	Pastatai (sienos – iki 2,5 plytos storio, blokų, monolitinio šlako, betono, lengvų šlako blokų, perdengimai ir denginiai gelžbetoniniai, betoniniai arba mediniai)	50
5.4.	Surenkamieji, išardomieji, moliniai ir kiti pastatai	15
9.	Transporto priemonės	
9.1.	Lengvieji automobiliai ir jų priekabos	5
10.	Baldai ir biuro įranga	
10.1.	Baldai	7
10.2.	Kompiuteriai ir jų įranga	4
10.3.	Kopijavimo ir dokumentų dauginimo priemonės	4
10.4.	Kita biuro įranga	6
11.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
11.2.1.	Pianinai, rojaliai	15
11.5.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	5

Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

Nemokamai gautos atsargos apskaitoje registruojamos grynąja realizavimo verte.

Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, biblioteka taiko konkrečių kainų įkainojimo metodą.

Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Naudojamo inventoriaus apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose kiekiu ir vertine išraiška.

Gautinos sumos

Gautinos sumos registruojamos tada, kai biblioteka įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS "Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai". Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ojo VSAFAS nustatytus kriterijus.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, bibliotekos sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems viešojo sektoriaus subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant perduotas finansavimo sumas. Gautos ir perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, registruojamos kaip subjekto sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

Finansiniai įsipareigojimai

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami:

- a) nepiniginiai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;
- b) piniginiai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Pajamos

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog biblioteka gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos paslaugos ar parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Sąnaudos

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Apskaitoje tarnautojams ar darbuotojams mokėti už kasmetines atostogas sumos kaupiamos ir pripažįstamos sąnaudomis vieną kartą per metus – gruodžio 31 d.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie suteikia papildomos informacijos apie bibliotekos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys įvykiai, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie yra reikšmingi.

Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz. dėl draudiminio įvykio patirtos sąnaudos yra užskaitomos su gauta draudimo išmoka). Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus. Apskaitos principų bei apskaitinių įverčių pasikeitimai, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiami aiškinamajame rašte.

Apskaitos politikos keitimas

Įstaiga pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia bibliotekos finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Apskaitos klaidų taisymas

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,0025 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

III. PASTABOS

Pastaba Nr. 1. Biblioteka kontroliuojamų, asocijuotų ir kitų subjektų neturi, biologinio ir finansinio turto taip pat.

Pastaba Nr. 2. Nematerialus turtas. Per ataskaitinį laikotarpį biblioteka iš Alytaus rajono savivaldybės neatlygintai gavo nematerialaus turto už 5900 Lt. Nematerialaus turto nenurašė. Alytaus rajono savivaldybei nematerialiojo turto grąžino už 12788 Lt.

2010 m. gruodžio 31 d. visiškai amortizuoto, tačiau vis dar naudojamo bibliotekos veikloje nematerialiojo turto įsigijimo savikaina sudaro 1008569,80 Lt (programinė įranga ir jos licencijos).

Pastaba Nr. 3. Ilgalaikis materialusis turtas. Per ataskaitinį laikotarpį bibliotekos ilgalaikio materialaus turto įsigijimas ir atidavimas parodytas žemiau pagal turto grupes.

Ilgalaikio turto pavadinimas	Įsigyta iš Alytaus rajono savivaldybės, Lt	Atiduota Alytaus rajono savivaldybei, Lt
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	28397,35	
Kompiuterinė įranga	333615,01	15594,08
Kita biuro įranga	97895,91	9461,24
Negyvenamieji pastatai	17703,94	123493,39
Iš viso:	477612,21	248548,71

Bibliotekų knygų fondas buvo atkeltas iš atsargų, sumoje – 1208091,86 Lt. Kito materialaus turto nenurašė.

2010 m. gruodžio 31 d. naudojamo bibliotekos veikloje materialaus ilgalaikio turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina sudaro 3420444,66 Lt, iš jų:

1. Baldai – 49893,89 Lt;
2. Kompiuterinė įranga – 434896,51 Lt;
3. Kita biuro įranga – 136610,29 Lt;
4. Transportas – 71900 Lt;
5. Negyvenamieji pastatai – 1476790,76 Lt;
6. Kitas ilgalaikis materialusis turtas – 42261,35 Lt;
7. Bibliotekos knygų fondas – 1208091,86 Lt.

Pastaba Nr. 4. Atsargos. Informacija apie atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pagal įsigijimo šaltinius ir atsargų grupes pateikta 1 priede.

Atsargų balansinė vertė 2010 m. gruodžio 31 d. yra 3127,44 Lt. Tame skaičiuje :

1. Benzinas - 189,22 Lt;
2. Angliai, malkos - 2938,22 Lt.

Atiduotas naudoti ūkinis inventorių apskaitomas nebalansinėse sąskaitose.

2010 m. gruodžio 31 dienai naudojamo ūkinio inventoriaus buvo 255794,74 Lt, pagal panaudos sutartis naudojamo ūkinio inventoriaus yra 7183,54 Lt, priimto saugoti naudojamo ūkinio inventoriaus yra 31109,30 Lt.

Pastaba Nr. 5. Išankstiniai apmokėjimai. Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos yra 20074,90 Lt. Priedas Nr. 6

Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams: AB „Lietuvos paštas“ - 17220,28 Lt.

Ateinančių laikotarpių sąnaudos :

1. VSDF Alytaus skyriui - 262,78 Lt;
2. Darbo užmokestis (atostoginiai) - 848,25 Lt;
3. Prenumerata - 884,85 Lt;
4. Transporto draudimas - 256,74 Lt;
5. Patalpų draudimas - 602,00 Lt.

Pastaba Nr. 6. Sukauptos gautinos sumos. Sukauptas gautinas sumas iš biudžeto sudaro:

1. Debitorinis įsiskolinimas už suteiktas paslaugas - 280,84 Lt;
2. Sukauptas atostogų rezervas - 43731,12 Lt;
3. Gautinos spec. programų lėšos pervestos į biudžetą - 1811,16 Lt;
4. Kitos sukauptos gautinos sumos (kreditorinis įsiskolinimas) - 6347,08 Lt;
5. Gautinos sumos iš atskaitingų asmenų (telefonai) - 165,29 Lt.

IŠ VISO: 52335,49 Lt Priedas Nr. 7

Pastaba Nr. 7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Pateikta priede Nr. 8. 2010 m. gruodžio 31 dienai pinigų likutis atsiskaitomosiose sąskaitose sudarė 3055,67 Lt.

Biudžeto sąskaitoje LT 027044060002025325 likutis buvo 0 Lt.

Sąskaitos LT527044060004073841 likutis 2010 m. gruodžio 31 dieną buvo 3055,29 Lt, šią sumą sudaro 2 procentai, gauti iš VMI.

Specialiųjų programų surenkamoje sąskaitoje LT557044060002025341 likutis 0,38 Lt.

Pastaba Nr. 8. Finansavimo sumos. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta 4 priede. Finansavimo sumų likučiai pateikti 5 priede.

Pastaba Nr. 9. Mokėtinios sumos į biudžetus ir fondus.

Paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną mokėtinų sumų į biudžetą nėra.

Pastaba Nr. 10. Mokėtinės socialinės išmokos.

Paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pripažintų trumpalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimų nėra.

Pastaba Nr. 11. Tiekėjams mokėtinės sumos. 2010 m. gruodžio 31 d. skola tiekėjams sudaro 6512,37 Lt.

Biblioteka skolinga šiems tiekėjams:

1. TEO LT, AB - 165,29 Lt;
2. Ūdrijos pagrindinė mokykla - 676,19 Lt;
3. Alytaus rajono savivaldybės administracija - 1194,85 Lt;
4. Simno komunalininkas - 4120,76 Lt;
5. AB „Lietuvos dujos“ - 355,28 Lt.

Pastaba Nr. 12. Sukaupos mokėtinės sumos. Sukaupos mokėtinės sumos iš viso 43731,12 Lt. Tame skaičiuje:

1. Sukaupos atostoginių sąnaudos - 33387,61 Lt;
2. Sukaupos valstybinio socialinio draudimo įmokų sąnaudos - 10343,51 Lt.

Direktorė

Bronė Balionienė

Vyriausioji buhalterė

Lina Sinkevičienė